

Association of Electronic Press,
Republic of Moldova MD-2012
Sciusev str., No. 73-of.1 Chisinau city
t./f:(+37322) 211 254
e-mail: apel_md@yahoo.com

**Monitorizarea știrilor și a emisiunilor cu tematica: eradicarea sărăciei,
lupta anticorupție, copilul în dificultate
(Radio Moldova și TV Moldova 1)**

Proiectul Asociației Presei Electronice „APEL”

***„Monitorizarea activității Companiei Teleradio Moldova
în procesul ei de transformare în Instituție Publică”,***

**cu sprijinul
Fundației Soros-Moldova**

**Raport
1 – 31 mai 2005**

(Chișinău, Republica Moldova)

SUMAR:

Cadrul metodologic	3
Glosarul termenilor	3
Capitolul I. RADIO MOLDOVA	
A. Programele de știri	5
- registrul geografic și agenda tematică	
- actori mediatizați	
- mediatizarea partidelor politice	
- modul de reflectare a evenimentelor	
<u>B. Studiu de caz. Știrile și emisiunile/subiectele în materie de eradicare a sărăciei, de combatere a corupției și de ajutorare a copiilor în dificultate</u>	18
Capitolul II. TV MOLDOVA 1	
A. Programele de știri	21
- registrul geografic și agenda tematică	
- actori mediatizați	
- mediatizarea partidelor politice	
- modul de reflectare a evenimentelor	
<u>B. Studiu de caz. Știri/emisiuni/subiecte în materie de combatere a corupției, de eradicare a sărăciei și de ajutorare a copiilor în dificultate. Studiu comparativ pe trei luni.</u>	32
<u>C. Studiu de caz. Studiu comparativ pe cinci luni, privind mediatizarea actorilor personalizați, a formațiunilor și partidelor politice și modul de realizare al știrilor.</u>	35

Cadrul metodologic

Perioada – 1 – 31 mai anul 2005.

Obiectul monitorizării: știri interne; știri, subiecte/emisiuni cu tematica: eradicarea sărăciei, copilul în dificultate, lupta anticorupție

Scop: urmărirea procesului de transformare a Companiei “Teleradio-Moldova” în instituție publică națională a audiovizualului, prin prisma conținutului serviciului de programe, în special, a știrilor interne și a prezenței tematicii vizînd eradicarea sărăciei, lupta cu corupția și copilul în dificultate.

Autorul monitorizării: centrul SIMON al Asociației Presei Electronice APEL

GLOSARUL TERMENILOR

Știri - știri în cadrul buletinelor de știri sau în cadrul programelor de actualități care se referă la realitățile din interiorul țării;

Frecvența mediatizării – numărul de apariții/menționări al obiectului mediatizat indiferent de formă (vorbire directă ori indirectă).

Durata mediatizării – timpul aparițiilor/menționărilor obiectului mediatizat.

Natura știrii:

conflictuală – reflectarea evenimentelor, faptelor în care sînt implicate părți aflate în conflict sau reflectarea evenimentelor asupra cărora există opinii contradictorii, controversate;

neconflictuală – reflectarea evenimentelor, faptelor cotidiene în care nu sînt implicate părți aflate în conflict sau asupra cărora nu există opinii contradictorii.

Geografia știrilor – locul geografic la care se face referință.

Surse – numărul de surse independente una de alta în prezentarea evenimentului, faptului, fenomenului.

Actori:

instituționalizați – instituții de stat; administrație publică centrală și locală și subdiviziunile lor; partide, formațiuni politice; instituții sociale neangajate (Biserică, Sindicate, Societate Civilă etc);

personalizați – lideri de stat, lideri politici, lideri neangajați politic, persoane publice afiliate sau neafiliate puterii.

sociali – alții decât cei instituționalizați ori personalizați

Poziția ziaristului

imparțială – lipsa atitudinii față de eveniment, fapt despre care comunică.

parțială – prezența atitudinii față de eveniment, fapt despre care comunică.

Caracterul subiectului/emisiunii tematice

informativ – care prezintă o simplă constatare a stării de lucruri

analitic – care conține o analiza a stării de lucruri

Mod de abordare a temei în subiecte/emisiuni tematice

descriptiv (d) – simplă descriere a situației existente

laudativ (l) – atitudine pozitivă nejustificată față de protagoniști

constructiv © – prezentarea obiectivă a situației cu propuneri de soluții argumentate

critic (cr) – prezentarea critică nejustificată a situației sau critică nejustificată a protagoniștilor

Notă: pot fi atestate combinații (dl, ccr etc).

CAPITOLUL I. RADIO MOLDOVA

A. PROGRAMELE DE ȘTIRI

AGENDA TEMATICA SI REGISTRUL GEOGRAFIC

Programele de știri din luna mai au fost marcate de o ușoară diversificare tematică – în această perioadă ele au fost supuse monitorizării 69 de domenii tematice față de 64 - în aprilie și 63 - în martie. Totodată rezultatele monitorizării denotă că Radio Moldova a continuat, în linii mari, să acorde prioritate reflectării acțiunilor diplomatice, colaborării social-economice externe, culturii, educației, Transnistriei, ceremoniilor și aniversărilor, administrației publice centrale și activităților parlamentare. În topul celor mai frecvente teme în știri au intrat, în premieră, problematica veteranilor (prilej – ziua de 9 mai) și cea a alegerilor (prilej – alegerile administrației publice locale, în particular, a primarului general de Chișinău). Prezențe frecvente (locul al 13-lea) au știrile în materie de religie, acestea fiind motivate de sărbătorile de paști. Știrile axate pe cele mai mediatizate 10 teme au constituit în jurul la 64 de procente ca frecvență și circa 66 la sută ca durată. Celorlalte 59 de domenii tematice le-a revenit între 36-34 de procente ca frecvență și durata din totalul de știri monitorizate. Cel mai rar știrile radiofonice au făcut referință la business-ul mic și mijlociu, comunitățile locale, demografie, migrație, opoziție extraparlamentară, persoane în etate, privatizare, sărăcie, telecomunicații și tineret.

Tabelele 1 și 2 denotă politica neechilibrată a Radio Moldova în stabilirea agendei tematice a programelor de știri.

Tabel 1. Teme știri Radio (frecvență)

Teme	Frecvența	%
Acțiuni diplomatice	149	9,35
Colaborări social-economice externe	147	9,23
Cultură	133	8,35
Educație	132	8,29
Transnistria	110	6,91
Ceremonii, aniversări	108	6,78
Veterani	75	4,71
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	70	4,39
Alegeri	53	3,33
Activități parlamentare	51	3,20
Președinție	38	2,39
Agricultură	36	2,26
Religie	35	2,20
Armată	34	2,13
Mass-media	33	2,07
Accidente, incendii, infracțiuni	28	1,76
GUUAM	24	1,51
Justiție	24	1,51
Copii	21	1,32
Sănătate	21	1,32
Ecologie	18	1,13
Ajutoare de peste hotare	15	0,94
Acțiuni protocolare	14	0,88
Administrație publică locală:	14	0,88

Integrare UE	13	0,82
Șomaj	10	0,63
Știință	10	0,63
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	9	0,56
Expoziții	9	0,56
Proteste sociale	9	0,56
Energetică	8	0,50
Export	8	0,50
Informatică	8	0,50
Trafic de ființe umane	8	0,50
Economie	7	0,44
Societatea civilă	7	0,44
Transport, drumuri	7	0,44
Fiscal (impozite)	6	0,38
Industrie	6	0,38
Protecție socială	6	0,38
Salarii	6	0,38
Turism	6	0,38
Vizite de lucru	6	0,38
Comerț	5	0,31
Corupție	4	0,25
CSI	4	0,25
Finanțe, bănci	4	0,25
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	4	0,25
Statistică	4	0,25
Activități vamale	3	0,19
Drepturile omului	3	0,19
Prețuri	3	0,19
Relații interetnice	3	0,19
Servicii poștale	3	0,19
Sindicate	3	0,19
Buget	2	0,13
Calitatea produselor	2	0,13
Import	2	0,13
Istorie (a localității, țării, lumii, familiei etc.)	2	0,13
Business (mic și mijlociu)	1	0,06
Comunități locale	1	0,06
Demografie	1	0,06
Migrație	1	0,06
Opoziția extraparlamentară	1	0,06
Persoane în etate	1	0,06
Privatizare	1	0,06
Sărăcia	1	0,06
Telecomunicații	1	0,06
Tineret	1	0,06

Tabel 2. Teme știri Radio (durata, secunde)

Tema	Durată (secunde)	%
Ceremonii, aniversări	16 195	9,41
Acțiuni diplomatice	15 595	9,06
Educație	14 890	8,65
Cultură	14 825	8,62
Transnistria	13 240	7,70
Colaborări social-economice externe	12 445	7,23
Veterani	9 660	5,61
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	6 085	3,54
Religie	5 055	2,94
Activități parlamentare	5 030	2,92
Alegeri	4 470	2,60
Agricultură	4 135	2,40
Mass-media	3 870	2,25
Președinție	3 545	2,06
Accidente, incendii, infracțiuni	2 905	1,69
Armată	2 650	1,54
Sănătate	2 650	1,54
GUUAM	2 520	1,46
Copii	2 490	1,45
Justiție	2 280	1,33
Administrație publică locală:	1 875	1,09
Ecologie	1 660	0,96
Știință	1 550	0,90
Acțiuni protocolare	1 425	0,83
Șomaj	1 185	0,69
Proteste sociale	1 170	0,68
Ajutoare de peste hotare	1 160	0,67
Protecție socială	1 100	0,64
Societatea civilă	1 075	0,62
Integrare UE	880	0,51
Relații interetnice	850	0,49
Export	815	0,47
Energetică	765	0,44
Informatică	750	0,44
Economie	730	0,42
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	710	0,41
Vizite de lucru	650	0,38
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	595	0,35
Turism	580	0,34
Salarii	560	0,33
Finanțe, bănci	520	0,30
Expoziții	515	0,30
Comerț	490	0,28
Trafic de ființe umane	485	0,28
Drepturile omului	485	0,28
Transport, drumuri	460	0,27
Fiscal (impozite)	390	0,23
Industrie	390	0,23

Corupție	365	0,21
Istorie (a localității, țării, lumii, familiei etc.)	340	0,20
Servicii poștale	315	0,18
Statistică	290	0,17
Activități vamale	285	0,17
Business (mic și mijlociu)	285	0,17
CSI	275	0,16
Sindicate	215	0,12
Prețuri	210	0,12
Comunități locale	155	0,09
Persoane în etate	150	0,09
Buget	110	0,06
Import	110	0,06
Migrație	110	0,06
Sărăcia	110	0,06
Privatizare	90	0,05
Calitatea produselor	85	0,05
Demografie	75	0,04
Opoziția extraparlamentară	45	0,03
Telecomunicații	45	0,03
Tineret	35	0,02

Registrul geografic al programelor informative din luna mai de la Radio Moldova s-a extins până la 34 de unități administrative (față de 29 în aprilie și 31 în martie). În pofida acestui fapt, știrile radiofonice au mediatizat preferențial evenimentele produse la Chișinău. Astfel știrile de acest fel au constituit 79,22 % ca frecvență și 74,18 % ca durată (a se vedea tabelele 3 și 4). De menționat, că prezențele evenimentelor din capitala țării în programele informative de la Radio Moldova au crescut în ultimele luni în mod constant (pentru comparație: în martie acestea au constituit 60,71% ca frecvență și 48,49% ca durată, iar în aprilie – respectiv în proporție de 74,4% și 67,61%).

Tendința consemnată, în opinia noastră, este determinată, pe de o parte, de agenda tematică adoptată, iar, pe de alta, după cum vom arăta în continuare, de mediatizarea asimetrică a actorilor sociali personalizați și instituționalizați.

Această tendință este păguboasă cel puțin din considerentul că Radio Moldova, în cazul în care va promova și în continuare aceeași politică în stabilirea registrului geografic al programelor de știri, riscă să degenereze dintr-un serviciu național de radio în unul local.

Tabel 3. Geografie știri Radio (frecvența)

Geografia	Frecvența	%
Chișinău	671	79,22
Strășeni	28	3,31
Anenii Noi	13	1,53
Drochia	13	1,53
Comrat	11	1,30
Cahul	10	1,18
Dondușeni	10	1,18
Edineț	8	0,94

Ocnița	8	0,94
Sîngerei	8	0,94
Cantemir	7	0,83
Briceni	6	0,71
Fălești	6	0,71
Florești	6	0,71
Bălți	5	0,59
Dubăsari	4	0,47
Cimișlia	3	0,35
Glodeni	3	0,35
Orhei	3	0,35
Soroca	3	0,35
Taraclia	3	0,35
Călărași	2	0,24
Hîncești	2	0,24
Nisporeni	2	0,24
Vulcănești	2	0,24
Căuseni	1	0,12
Ciadîr- Lunga	1	0,12
Ialoveni	1	0,12
Rezina	1	0,12
Rîșcani	1	0,12
Ștefan-Vodă	1	0,12
Telenești	1	0,12
Tiraspol	1	0,12
Ungeni	1	0,12

Tabel 4. Geografie știri Radio (durata)

Geografia	Durăță (secunde)	%
Chișinău	72.985	74,18
Strășeni	2.975	3,02
Drochia	2.415	2,45
Dondușeni	1.925	1,96
Anenii Noi	1.770	1,80
Comrat	1.590	1,62
Cantemir	1.465	1,49
Sîngerei	1.300	1,32
Cahul	1.275	1,30
Ocnița	1.090	1,11
Edineț	1.025	1,04
Briceni	935	0,95
Fălești	895	0,91
Taraclia	745	0,76
Florești	515	0,52
Bălți	480	0,49
Nisporeni	465	0,47
Orhei	460	0,47
Călărași	435	0,44
Soroca	425	0,43

Glodeni	370	0,38
Vulcănești	310	0,32
Dubăsari	300	0,30
Cimișlia	290	0,29
Ialoveni	285	0,29
Rezina	250	0,25
Ciadîr- Lunga	245	0,25
Rîșcani	225	0,23
Ungeni	215	0,22
Căuseni	190	0,19
Ștefan-Vodă	140	0,14
Hîncești	135	0,14
Telenești	130	0,13
Tiraspol	105	0,11

ACTORII MEDIATIZAȚI

În perioada de referință Radio Moldova a mediatizat 33 de actori instituționalizați și 24 de actori personalizați.

Cel mai mediatizat actor instituționalizat s-a dovedit a fi Guvernul și instituțiile lui constitutive (ministerele, departamentele). Astfel lor le-a revenit 76,62 % din aparițiile actorilor instituționalizați ca frecvență și 78,05 % - ca durată. Locul al doilea în perioada de referință i-a revenit parlamentului cu 12,55 la sută din apariții ca frecvență și 13,06 % ca durată. În luna mai în proporție de 5,74 % ca frecvență și 5,83% ca durată a fost mediatizată administrația publică locală din Chișinău, Edineț, Fălești, Cahul, Dodușeni, Bălți, Cimișlia și Strășeni. O apariție a avut administrația de la Tiraspol (a se vedea tabelele 5 și 6).

Referințele masive ale Radio Moldova la activitatea autorităților publice centrale și locale ar fi fost salutare în cazul în care ar fi conforme misiunii de „câine de pază” al interesului public. Ele, însă, după cum vom vedea din datele ce indică modul de reflectare a evenimentelor, poartă aproape în totalitate un caracter constatativ/laudativ, sunt lipsite de optici diferite sau adverse etc. Din aceste considerente le calificăm drept neconforme valorilor unei instituții publice a audiovizualului.

Tabel 5. Actori instituționalizați știri Radio (frecvența)

Actori	Frecvență	%
Ministerul Educației, Tineretului și Sportului	61	13,20
Parlament	58	12,55
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	55	11,90
Guvern	42	9,09
Ministerul Apărării	34	7,36
Comisia Electorală Centrală	29	6,28
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	26	5,63
Ministerul Reintegrării	17	3,68
Departamentul Situații Excepționale	16	3,46
Ministerul Culturii și Sportului	16	3,46
APL Chișinău	15	3,25
Ministerul Afacerilor Interne	13	2,81

CEL Chişinău	12	2,60
Ministerul Transporturilor şi Gospodăriei Drumurilor	10	2,16
Biroul Naţional de Statistică	8	1,73
Ministerul Economiei	7	1,52
Ministerul Ecologiei şi Resurselor Naturale	7	1,52
Ministerul Justiţiei	5	1,08
Serviciul Vamal	5	1,08
Ministerul Sănătăţii şi Protecţiei Sociale	4	0,87
APL Edinet	3	0,65
PPCD	3	0,65
MSPR	2	0,43
APL Făleşti	2	0,43
APL Cahul	2	0,43
PCRM	2	0,43
PDM	2	0,43
APL Donduşeni	1	0,22
APL Bălţi	1	0,22
APL Cimişlia	1	0,22
Autotităţi transnistrene	1	0,22
APL Străşeni	1	0,22
UMPR	1	0,22

Tabel 6. Actori instituționalizați știri Radio (durată)

Actori	Durată (secunde)	%
Ministerul Educației	5705	14,33
Parlament	5200	13,06
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	4555	11,44
Ministerul Apărării	3405	8,55
Guvern	2925	7,34
Comisia Electorală Centrală	2630	6,60
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	2360	5,93
Departamentul Situații Excepționale	1560	3,92
Ministerul Culturii și Sportului	1405	3,53
Ministerul Afacerilor Interne	1340	3,36
Ministerul Reintegrării	1230	3,09
CEL Chişinău	945	2,37
APL Chişinău	795	2,00
Ministerul Transporturilor şi Gospodăriei Drumurilor	695	1,75
Ministerul Economiei	660	1,66
Ministerul Sănătăţii şi Protecţiei Sociale	655	1,64
Ministerul Justiţiei	595	1,49
Biroul Naţional de Statistică	530	1,33
Serviciul Vamal	470	1,18
APL Edinet	410	1,03
Ministerul Ecologiei şi Resurselor Naturale	320	0,80
APL Făleşti	295	0,74
APL Cahul	260	0,65

APL Dondușeni	190	0,48
APL Bălți	170	0,43
PCRM	125	0,31
APL Cimișlia	110	0,28
Autotități transnistrene	90	0,23
PPCD	75	0,19
APL Strășeni	70	0,18
MSPR	20	0,05
PDM	20	0,05
UMPR	10	0,03

Mediatizarea actorilor personalizați este executată de Radio Moldova într-o manieră similară cu cea adoptată în cazul actorilor instituționalizați. Aceștia reprezintă, în temei, autoritatea publică centrală sau locală. De menționat, totodată, că în luna mai se observă o ușoară scădere a aparițiilor în buletinele de știri a Președintelui Republicii Moldova atât ca frecvență, cât și ca durată. Astfel, Vladimir Voronin, deși a continuat să fie în capul listei celor mai mediatizați actori personalizați, a beneficiat de 219 apariții (în aprilie – 271) pe o durată de 22210 secunde (în aprilie - 28615 secunde) sau respectiv 42,03 % față de 43,78% în aprilie ca frecvență și 48,12% față de 50,84% în aprilie ca durată. În această listă V. Voronin este urmat de V. Tarlev cu 152 apariții sau în creștere cu ceva mai mult cu 6 la sută față de luna precedentă și de M. Lupu – cu 48 de prezențe față de 43 în luna aprilie.

Analiza datelor din tabelele 7 și 8 denotă faptul, că Radio Moldova continuă să favorizeze o anume categorie de actori personalizați, lăsând în umbră reprezentanții societății civile.

Tabel 7. Actori personalizați știri Radio (frecvență)

Actori	Frecvența	%
Vladimir Voronin - Președinte	219	42,03
Vasile Tarlev - Prim-Ministru	152	29,17
Marian Lupu - Speaker	48	9,21
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene	27	5,18
Valeriu Lazăr - Ministrul Economiei	9	1,73
Valerian Revenco - Ministrul Sănătății și Protecției Sociale	9	1,73
Vasile Șova - Ministrul Reintegrării	7	1,34
Vasile Ursu – Primar General interimar al Chișinăului	7	1,34
Maria Postoico - vice speaker	7	1,34
Victor Stepaniuc - deputat	6	1,15
Serafim Urechean - AMN	5	0,96
Valerian Cristea - Viceprim-Ministru	4	0,77
Dumitru Diacov - PDM	3	0,58
Iurie Roșca - vice speaker	3	0,58
Eugenia Ostapciuc - deputat	2	0,38
Gheorghe Susarenco - candidat la funcția de Primar General al Chișinăului	2	0,38
Gheorghe Sima - candidat la funcția de Primar General al Chișinăului	2	0,38
Dumitru Prijmireanu - deputat	2	0,38
Valerii Clemenco - candidat la funcția de Primar	2	0,38

General al Chişinăului		
Nicolae Bondarciuc - deputat	1	0,19
Oleg Serebrian - PSL	1	0,19
Marcel Răducan - deputat	1	0,19
Ştefan Secareanu - deputat	1	0,19
Vladimir Guriţenco- candidat la funcţia de Primar General al Chişinăului	1	0,19

Tabel 8. Actori personalizaţi ştiri Radio (durată)

Actori	Durată (secunde)	%
Vladimir Voronin - Preşedinte	22 210	48,12
Vasile Tarlev - Prim-Ministru	14 120	30,59
Marian Lupu - Speaker	3.225	6,99
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe şi Integrării Europene	1.880	4,07
Vasile Şova - Ministrul Reintegrării	1.550	3,36
Valeriu Lazăr - Ministrul Economiei	570	1,23
Victor Stepaniuc - deputat	500	1,08
Vasile Ursu – Primar General interimar al Chişinăului	475	1,03
Maria Postoico - vice speaker	450	0,97
Valerian Revenco - Ministrul Muncii şi Protecţiei Sociale	355	0,77
Serafim Urechean - AMN	260	0,56
Valerian Cristea -Viceprim-Ministru	240	0,52
Eugenia Ostapciuc - deputat	90	0,19
Dumitru Diacov - PDM	40	0,09
Iurie Roşca - vice speaker	40	0,09
Gheorghe Susarenco - candidat la funcţia de Primar General al Chişinăului	20	0,04
Gheorghe Sima - candidat la funcţia de Primar General al Chişinăului	20	0,04
Nicolae Bondarciuc - deputat	20	0,04
Oleg Serebrian - PSL	20	0,04
Dumitru Prijmireanu - deputat	20	0,04
Valerii Clemenco - candidat la funcţia de Primar General al Chişinăului	20	0,04
Marcel Răducan - deputat	10	0,02
Ştefan Secareanu - deputat	10	0,02
Vladimir Guriţenco- candidat la funcţia de Primar General al Chişinăului	10	0,02

**Tabel 8.1. Cei mai mediatizaţi actori personalizaţi în 5 luni la Radio
(frecvenţă exprimată în procente)**

Actori	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai
V. Voronin	40,96	53,03	36,21	43,78	42,08
A. Stratan	6,63	9,85	4,74	3,72	5,18
S. Urechean	2,41		3,34	1,94	3,72
V. Sova	4,82	4,55		3,07	1,34
V. Tarlev	2,41	12,12	28,97	23,10	29,17
I. Rosca	6,02		2,51	2,75	
M. Lupu			2,23	6,95	9,21

E. Ostapciuc	6,02	3,79			
V. Lazar		1,52			1,73
Z. Grecianii			2,79	1,45	
P. Railean	19,28	3,03			
V. Stepaniuc	2,41				1,15

În luna mai a continuat declinul cantitativ și calitativ al prezențelor partidelor politice în programele informative. Ele au beneficiat, potrivit datelor din tabelele 9 și 10, de doar 10 apariții pe o durată de 250 de secunde. Astfel prezențele lor s-au redus de circa 3 ori față de luna aprilie (29 de apariții) și de 5 ori față de luna martie (52 de apariții). Durata lor a scăzut și mai spectaculos: de aproape 9 ori față de luna aprilie (2150 secunde) și de peste 27 ori față de luna martie.

Faptul consemnat, conjugat cu prezențele importante ale reprezentanților puterii, macină definitiv pluralismul politic și diversitatea de opinii și opțiuni, suficient de nesemnificativ și până acum, de la serviciul public național de radiodifuziune.

Tabel 9. Partide/formațiuni politice știri Radio (frecvență)

Partide/formațiuni politice	Frecvența	%
PPCD	3	30
PCRM	2	20
PDM	2	20
MSPR	2	20
UMPR	1	10

Tabel 10. Partide/formațiuni politice știri Radio (durată)

Partide/formațiuni politice	Durată	%
PCRM	125	50
PPCD	75	30
PDM	20	8
MSPR	20	8
UMPR	10	4

Tabel 10.1. Mediatizare partide/formațiuni politice în 5 luni la Radio (frecvență exprimată în procente)

Partide/formațiuni politice	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai
PCRM	1,02	1,58	34,62	72,41	20
BMD	0,89	1,38	44,23	6,90	
PPCD	0,71	2,37	15,38	13,79	30,00
BEPR	0,09		1,92		
MD	0,04				
PDM					20,00
PSDM	0,13	0,40	3,85	3,45	
PSL				3,45	
MSPR	0,13				20
UMPR					10

Tabel 11. Mediatizare actori personalizați și instituționalizați, inclusiv partide/formațiuni politice în știri Radio (frecvență)

Actori	Frecvență	%
Vladimir Voronin - Președinte	219	22,28
Vasile Tarlev - Prim-Ministru	152	15,46
Ministerul Educației, Tineretului și Sportului	61	6,21
Parlament	58	5,90
Ministerul Afacerilor Externe	55	5,60
Marian Lupu - speaker	48	4,88
Guvern	42	4,27
Ministerul Apărării	34	3,46
Comisia Electorală Centrală	29	2,95
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene	27	2,75
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	26	2,64
Ministerul Reintegrării	17	1,73
Departamentul Situații Excepționale	16	1,63
Ministerul Culturii și Turismului	16	1,63
APL Chișinău	15	1,53
Ministerul Afacerilor Interne	13	1,32
CEL Chișinău	12	1,22
Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor	10	1,02
Valeriu Lazăr - Ministrul Economiei	9	0,92
Valerian Revenco - Ministrul Muncii și Protecției Sociale	9	0,92
Biroul Național de Statistică	8	0,81
Ministerul Economiei	7	0,71
Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale	7	0,71
Vasile Șova - Ministrul Reintegrării	7	0,71
Vasile Ursu – Primar General interimar al Chișinăului	7	0,71
Maria Postoico - vice spicher	7	0,71
Victor Stepaniuc - deputat	6	0,61
Ministerul Justiției	5	0,51
Serviciul Vamal	5	0,51
Serafim Urechean - AMN	5	0,51
Ministerul Sănătății și Protecției Sociale	4	0,41
Valerian Cristea - Viceprim-Ministru	4	0,41
APL Edinet	3	0,31
PPCD	3	0,31
Dumuitru Diacov - PDM	3	0,31
Iurie Roșca - vice speaker	3	0,31
MSPR	2	0,20
APL Fălești	2	0,20
APL Cahul	2	0,20
PCRM	2	0,20
PDM	2	0,20
Eugenia Ostapciuc - deputat	2	0,20
Gheorghe Susarenco- candidat la funcția de Primar General al Chișinăului	2	0,20
Gheorghe Sima- candidat la funcția de Primar General al Chișinăului	2	0,20

Dumitru Prijmireanu - deputat	2	0,20
Valerii Clemenco- candidat la funcția de Primar General al Chișinăului	2	0,20
APL Dondușeni	1	0,10
APL Bălți	1	0,10
APL Cimișlia	1	0,10
Autotități transnistrene	1	0,10
APL Strășeni	1	0,10
Nicolae Bondarciuc - deputat	1	0,10
Oleg Serebrian - PSL	1	0,10
Marcel Răducan - deputat	1	0,10
Ștefan Secareanu - deputat	1	0,10
Vladimir Gurițenco- candidat la funcția de Primar General al Chișinăului	1	0,10
UMPR	1	0,10

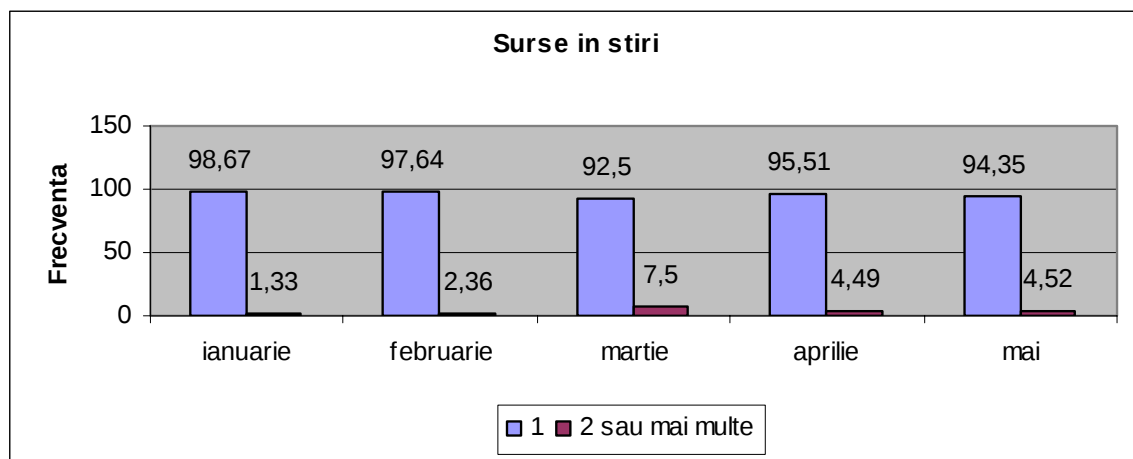
MODUL DE REFLECTARE A EVENIMENTELOR

Modul de reflectare a evenimentelor urmat de Radio Moldova în luna mai reeditează, în temei, practicile respective anterioare. E vorba, în primul rând, de tratarea predilectă a evenimentelor din perspectiva unei singure surse. Astfel Radio Moldova a procedat în 94,35 la sută din știrile inserate în programele de știri (tabelul 12). Atare abordare, cu mici oscilații, se menține deja a cincea lună (a se vedea diagrama 1).

Tabel 12. Surse știri Radio (frecvență)

Surse	Frecvența	%
1	1.503	94,35
2 sau mai multe	90	5,65

Diagrama 1. Surse știri Radio (frecvența pe 5 luni)

Radio Moldova în perioada de referință și-a focalizat atenția asupra evenimentelor de natură neconflictuală – în 95,48 la sută dintre știrile difuzate (tabelul 13) – practica uzuală la Radio Moldova (diagrama 2). Acest fapt, precum și interpretarea evenimentelor tratate din perspectiva unei singure surse și a unei singure viziuni/opțiuni politice, au determinat în 98,12 la sută dintre știrile difuzate atitudinea neutră față de tema tratată (tabelul 14) și în 98,12 la sută – poziția

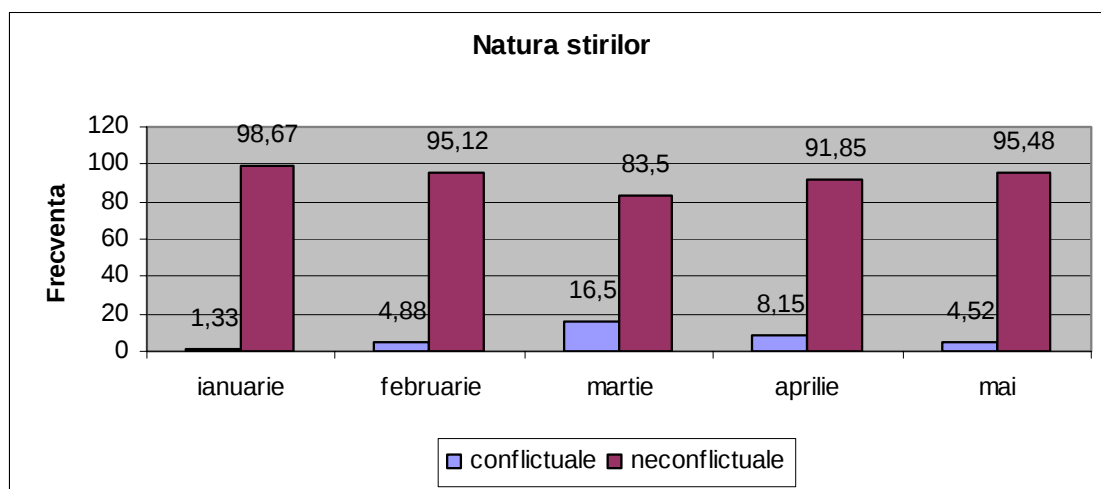
imparțială a jurnalistului (tabelul 15) – ceva similar s-a înregistrat în mod constant în ultimele luni (diagrama 3).

Datele prezentate denotă, însă, în cea mai mică măsură progresele Radio Moldova în abordarea echidistantă a realității sociale în virtutea modului selectiv de stabilire a agendei tematice și a actorilor mediatizați.

Tabelul 13. Natură știri Radio (frecvență)

Natura	Frecvența	%
Conflictuale	72	4,52
Neconflictuale	1.521	95,48

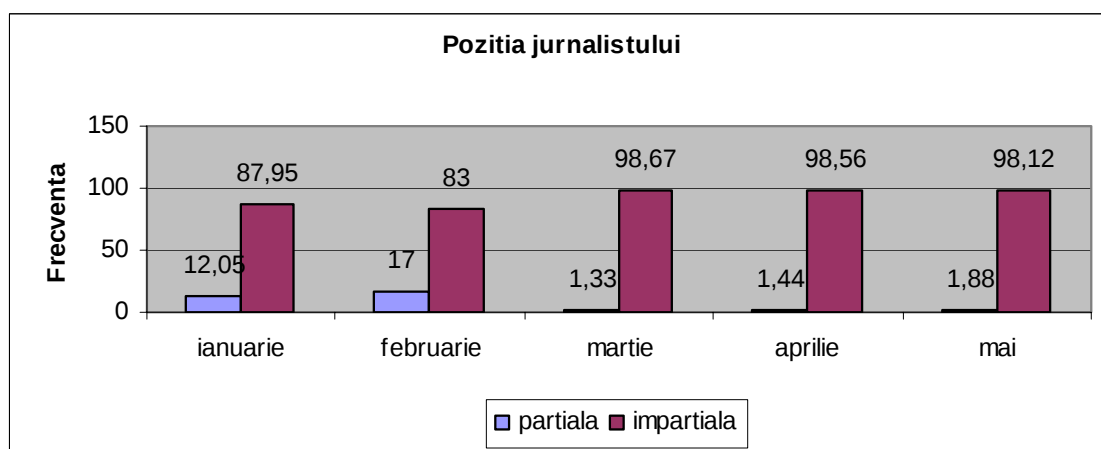
Diagrama 2. Natură știri Radio (frecvența pe 5 luni)

Tabel 14. Poziția jurnalistului știri Radio (frecvență)

Poziția jurnalistului	Frecvența	%
imparțială	1.563	98,12
parțială	30	1,88

Diagrama 3. Poziția jurnalistului știri Radio (frecvența pe 5 luni).

CONCLUZIE GENERALĂ

Radio Moldova, prin agenda tematică, registrul geografic al evenimentelor reflectate, actorii mediatizați și modul de tratare a evenimentelor, aplicate în luna mai, confirmă lipsa unei politici clare și a unei practici convingătoare de fructificare a valorilor unui serviciu public.

B. STUDIU DE CAZ. ȘTIRILE ȘI EMISIUNILE/SUBIECTELE ÎN MATERIE DE ERADICARE A SĂRĂCIEI, DE COMBATERE A CORUPȚIEI ȘI DE AJUTORARE A COPIILOR ÎN DIFICULTATE

Domeniile tematice de referință, care fac obiectul studiului de caz, au fost plasate în agenda tematică a știrilor de la Radio Moldova în mod diferit. Astfel pe lista celor 69 de teme abordate în programele informative problematica copiilor în dificultate se află pe locul al 19-lea, cea a corupției – pe locul al 45-lea, iar cea a sărăciei – pe locul al 67-lea. Un tablou aproape asemănător atestăm și în cazul emisiunilor/subiectelor tematice. Altfel spus, în luna mai, ca și în perioada precedentă de monitorizare, aceste teme au fost tratate de Radio Moldova ca unele de interes public minor sau periferic.

Problematica copiilor în dificultate a fost abordată în 21 de buletine de știri sau în 1,32 la sută din totalul lor (pentru comparație: în aprilie – respectiv în 30 sau 1,66% din știri, iar în martie – în 19 știri sau 1,27%). O altă temă de interes special pentru actuala cercetare, *corupția*, a fost tratată de 4 ori pe durata de 365 de secunde sau de aproape 5 ori mai rar față de luna aprilie și de peste 4 ori - în comparație cu martie, și de 4,5 ori mai puțin ca durată în aprilie și de 4 ori – în martie. A treia temă – *sărăcia*, ocolită pe parcursul perioadei precedente poate fi regăsită în agenda tematică doar o singură dată (subiectului rezervându-i-se 110 secunde). Temele în cauză în emisiunile/subiectele fie că au lipsit (sărăcia, corupția), fie că au fost tratate nesemnificativ (copiii în dificultate) (a se vedea tabelul 15).

Tabel 15. Dinamica reflectării temelor de referință în martie-mai la Radio (știri și emisiuni/subiecte)

MARTIE

STIRI	RADIO			
Tema	Frecvență	% din totalul de stiri	Durată (secunde)	% din totalul de stiri
Corupție	17	1,14	1500	1,02
Copii	19	1,27	1395	0,95
Sărăcia	2	0,13	125	0,09

EMISIUNI/SUBIECTE	RADIO			
Tema	Frecvență	%	Durata (secunde)	%
Copii	6	75	1075	60,91
Sărăcia	2	25	690	39,09

APRILIE

STIRI	RADIO			
Tema	Frecvență	% din totalul de stiri	Durată (secunde)	% din totalul de stiri
Copii	30	1,66	3655	1,98

Corupție	19	1,05	1670	0,90
----------	----	------	------	------

EMISIUNI/SUBIECTE

Tema	Frecvență	%	Durată (secunde)	%
Copii	15	78,95	4580	81,13
Corupție	4	21,05	1065	18,87

MAI

STIRI

RADIO

Tema	Frecvență	% din totalul de stiri	Durată (secunde)	% din totalul de stiri
Copii	21	1,32	2.490	1,45
Corupție	4	0,25	365	0,21
Sărăcia	1	0,06	110	0,06

EMISIUNI/SUBIECTE

Tema	Frecvență	Durată (secunde)
Copii	4	1.640

De menționat, că în știrile și emisiunile/subiectele tematice de referință statutul actorilor instituționalizați și personalizați și al actorilor sociali diferă de al celor din știrile/emisiunile/subiectele de altă natură. Tabelele de mai jos furnizează următoarele date:

Tabel 16. Actori personalizați/instituționalizați știri Radio (frecvență)

Actori/Tema	Copii	Corupție	Sărăcia
Ministerul Educației	3		
APL Edinet	1		
APL Fălești	1		
CCCEC		3	
ONG-uri			1

Tabel 17. Actori sociali știri Radio (frecvență)

Actori /Tema	Copii
Profesori	5
Copii	4

Știrile și emisiunile/subiectele din luna mai, dedicate temelor studiate, potrivit datelor monitorizării, au fost executate în manieră informativă, iar modul de prezentare a materialului - unul descriptiv (a se vedea Tabelul 25).

Tabel 18. Caracter emisiuni/subiecte Radio (frecvență)

Caracter	Copii
informativ	4

Tabel 19. Caracter emisiuni/subiecte Radio (durată, secunde)

Caracter	Copii
----------	-------

informativ	1640
------------	------

Tabel 20. Mod de abordare emisiuni/subiecte Radio (frecvență)

Modul	Copii
descriptiv	4

Tabel 21. Mod de abordare emisiuni/subiecte Radio (durată, secunde)

Modul	Copii
descriptiv	1640

CAPITOLUL II. TELEVIZIUNEA MOLDOVA 1

A. PROGRAMELE DE ȘTIRI

AGENDA TEMATICĂ ȘI REGISTRUL GEOGRAFIC

TV Moldova 1 în perioada de referință a abordat 63 de teme în buletinele de știri monitorizate. Comparativ cu luna aprilie, postul TV central a redus nesemnificativ (cu două unități) diversitatea tematică a buletinelor de știri. Prin urmare, este greu de susținut că s-ar fi acoperit într-o măsură suficientă diversitatea necesităților informaționale ale telespectatorilor. Este sugestivă, însă, compararea primelor 10 teme din top cu ultimele 10 care, după frecvența și durata tratării lor de către TV Moldova 1, se poate deduce că sunt considerate mai puțin importante pentru cetățenii din R Moldova.

Există un șir de teme cărora TV Moldova 1 le acordă atenție deosebită, acestea aflându-se permanent în top, cum ar fi: cultura, acțiunile diplomatice, corupția, parlamentul, situația în Transnistria, ceremonii, aniversări... În luna mai se atestă, totuși, schimbări mici, dar importante a structurii tematice. Spre exemplu, TV Moldova 1 a acordat mai multă atenție temelor Ceremonii, Accidente, Comemorări, Educație, care surclasează tema majoră a integrării în UE. Dacă în luna aprilie aceasta se afla printre temele prioritare, în luna mai i s-a oferit doar 0,9% ca frecvență și 1,38% ca durată, din totalul temelor abordate. La fel, tema Transnistriei a scăzut din intensitate în luna mai în comparație cu luna anterioară, cu circa 2% ca durată și frecvență. Or, în aprilie Transnistria ocupa locul 3 în top, iar în mai – locul 5, fiind depășită de temele Ceremonii și Accidente.

Tabel 1. Teme știri TV Moldova 1 (frecvență)

Tema	Frecvența	%
Cultură	155	13,94
Acțiuni diplomatice	119	10,70
Ceremonii, aniversări	96	8,63
Accidente, incendii, infracțiuni	65	5,85
Transnistria	60	5,40
Comemorare	53	4,77
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	42	3,78
Educație	35	3,15
Agricultură	28	2,52
Corupție	28	2,52
Religie	28	2,52
Mass-media	27	2,43
Administrație publică locală:	22	1,98
Sănătate	21	1,89
Relații interetnice	20	1,80
Societatea civilă	20	1,80
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	19	1,71
Armată	19	1,71

Trafic de ființe umane	18	1,62
Copii	15	1,35
Ecologie	12	1,08
Activități parlamentare	10	0,90
Integrare UE	10	0,90
Istorie (a localității, țării, lumii, familiei etc.)	10	0,90
Protecție socială	10	0,90
Acțiuni protocolare	9	0,81
Calamități naturale	9	0,81
Transport, drumuri	9	0,81
Colaborări social-economice externe	8	0,72
Construcții	8	0,72
CSI	8	0,72
Președinție	8	0,72
Turism	8	0,72
Economie	7	0,63
Ordine publică	7	0,63
Securitate de stat	7	0,63
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	7	0,63
Statistică	7	0,63
Tineret	7	0,63
Sindicate	6	0,54
Alegeri	5	0,45
Justiție	5	0,45
Ajutoare de peste hotare	4	0,36
Calitatea produselor	4	0,36
Proteste sociale	4	0,36
Energetică	3	0,27
Expoziții	3	0,27
Persoane în etate	3	0,27
Salarii	3	0,27
Știință	3	0,27
Comunități locale	2	0,18
Conflicte politice	2	0,18
Export	2	0,18
Sărăcia	2	0,18
Șomaj	2	0,18
Activități vamale	1	0,09
Buget	1	0,09
Calitatea guvernării	1	0,09
Drepturile omului	1	0,09
Fiscal (impozite)	1	0,09
Migrație	1	0,09
Opoziția extraparlamentară	1	0,09
Telecomunicații	1	0,09

Tabel 2. Teme știri TV Moldova 1 (durată)

Tema	Durata (sec)	%
Cultură	19645	14,41
Acțiuni diplomatice	13980	10,25

Ceremonii, aniversări	13430	9,85
Comemorare	7440	5,46
Accidente, incendii, infracțiuni	6935	5,09
Administrație publică centrală (Guvern, ministere, departamente)	6110	4,48
Transnistria	5760	4,22
Educație	4375	3,21
Religie	4335	3,18
Mass-media	4095	3,00
Agricultură	3270	2,40
Administrație publică locală:	3058	2,24
Corupție	2872	2,11
Societatea civilă	2550	1,87
Sănătate	2510	1,84
Armată	2470	1,81
Relații interetnice	2405	1,76
Ecologie	1900	1,39
Integrare UE	1880	1,38
Președinție	1790	1,31
Protecție socială	1765	1,29
Trafic de ființe umane	1650	1,21
Acțiuni edilitare (lucrări de utilitate publică)	1550	1,14
<i>Copii</i>	<i>1530</i>	<i>1,12</i>
Construcții	1405	1,03
Istorie (a localității, țării, lumii, familiei etc.)	1250	0,92
Activități parlamentare	1230	0,90
Ajutoare de peste hotare	1140	0,84
Securitate de stat	985	0,72
Transport, drumuri	975	0,72
Calamități naturale	940	0,69
CSI	810	0,59
Turism	755	0,55
Sindicate	715	0,52
Servicii sociale (termoficare, apă, gaz, canalizare etc.)	635	0,47
Statistică	610	0,45
Ordine publică	605	0,44
Calitatea produselor	595	0,44
Tineret	595	0,44
Justiție	580	0,43
Economie	525	0,39
Colaborări social-economice externe	500	0,37
Proteste sociale	500	0,37
Persoane în etate	470	0,34
Alegeri	460	0,34
Știință	435	0,32
Acțiuni protocolare	345	0,25
Comunități locale	275	0,20
Șomaj	250	0,18
Expoziții	230	0,17
Conflicte politice	190	0,14

Energetică	145	0,11
Migrație	125	0,09
Salarii	125	0,09
Sărăcia	115	0,08
Fiscal (impozite)	110	0,08
Drepturile omului	95	0,07
Calitatea guvernării	70	0,05
Activități vamale	65	0,05
Opoziția extraparlamentară	55	0,04
Export	50	0,04
Buget	45	0,03
Telecomunicații	25	0,02

Distribuția geografică a evenimentelor reflectate acoperă 29 de localități la TV Moldova 1, cu 5 localități mai puțin decât în luna aprilie. Persistă prezența evenimentelor din capitală – 83,24% ca frecvență și 82,04 % ca durată. Acest fapt denotă, ca de altfel și în perioadele precedente monitorizate, o deformare a atenției acordate evenimentelor din țară în cadrul politicii editoriale, precum și o distribuire comodă (nu și judicioasă) a resurselor de producere a știrilor, în contradicție cu misiunea instituției. Restrângerea arealurilor geografice este în detrimentul informării depline a telespectatorilor despre realitățile vieții din țară.

Tabel 3. Geografie stiri TV Moldova 1 (frecvența)

Geografia	Frecvența	%
Chișinau	765	83,24
Comrat	14	1,52
Cahul	11	1,20
Briceni	10	1,09
Orhei	10	1,09
Anenii Noi	9	0,98
Strășeni	9	0,98
Cantemir	8	0,87
Bălți	7	0,76
Drochia	7	0,76
Florești	7	0,76
Edineț	5	0,54
Fălești	5	0,54
Ialoveni	5	0,54
Nisporeni	5	0,54
Taraclia	5	0,54
Leova	4	0,44
Ocnîța	4	0,44
Soroca	4	0,44
Cimișlia	3	0,33
Criuleni	3	0,33
Rezina	3	0,33
Sîngerei	3	0,33
Ungeni	3	0,33
Vulcănești	3	0,33
Călărași	2	0,22

Ciadîr- Lunga	2	0,22
Tiraspol	2	0,22
Donduşeni	1	0,11

Tabel 4. Geografie ştiri TV Moldova 1 (durată)

Geografia	Durata (sec)	%
Chişinau	82182	82,04
Comrat	1645	1,64
Anenii Noi	1525	1,52
Cahul	1340	1,34
Străşeni	1295	1,29
Briceni	1050	1,05
Cantemir	1020	1,02
Ialoveni	935	0,93
Orhei	935	0,93
Bălţi	770	0,77
Nisporeni	765	0,76
Drochia	705	0,70
Taraclia	560	0,56
Edineţ	550	0,55
Floreşti	525	0,52
Soroca	495	0,49
Făleşti	475	0,47
Leova	460	0,46
Ocniţa	415	0,41
Sîngerei	345	0,34
Cimişlia	335	0,33
Ungeni	330	0,33
Criuleni	305	0,30
Rezina	305	0,30
Vulcăneşti	255	0,25
Călăraşi	230	0,23
Ciadîr- Lunga	165	0,16
Donduşeni	140	0,14
Tiraspol	120	0,12

ACTORII MEDIATIZAȚI

Spre deosebire de celelalte perioade monitorizate Ministerul Afacerilor Interne a trecut de pe rolul secund în top în fruntea clasamentului. Acestuia i-au revenit 16,46% după frecvența aparițiilor și 20,45% după durata subiectelor. Aceasta pare să demonstreze o preocupare aparte a TV Moldova 1 pentru imaginea și activitatea MAI, sau o foarte bună colaborare a MAI cu televiziunea.

Numărul actorilor instituționalizați cuprinde 34 de subiecți, descrescînd cu 4 unități în comparație cu perioada precedentă supusă monitorizării.

Tabel 5. Actori instituționalizați ştiri TV Moldova 1 (frecvență)

Actori	Frecvența	%
Ministerul Afacerilor Interne	66	16,46

Guvern	62	15,46
Ministerul Apărării	50	12,47
Parlament	46	11,47
APL Chișinău	26	6,48
Departament Situații Excepționale	14	3,49
Comisia Electorală Centrală	13	3,24
PPCD	13	3,24
Departament Relații Interetnice	11	2,74
Ministerul Educației, Tineretului și Sportului	10	2,49
Ministerul Justiției	10	2,49
PCRM	10	2,49
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	9	2,24
PDM	6	1,50
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	5	1,25
Ministerul Sănătății și Protecției Sociale	5	1,25
Autotități transnistrene	4	1,00
AMN	4	1,00
Ministerul Culturii și Turismului	4	1,00
MSPR	3	0,75
Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale	3	0,75
Ministerul Economiei	3	0,75
Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor	3	0,75
APL Briceni	2	0,50
APL Comrat	2	0,50
APL Fălești	2	0,50
APL Florești	2	0,50
Biroul Național de Statistică	2	0,50
Departamentul Tineret și Sport	2	0,50
Departamentul Trupelor de Grăniceri	2	0,50
Ministerul Industriei	2	0,50
UMPR	2	0,50
APL Drochia	1	0,25
APL Leova	1	0,25
Serviciul Vamal	1	0,25

Tabel 6. Actori instituționalizați știri TV Moldova 1 (durată)

Actori	Durata (sec)	%
Ministerul Afacerilor Interne	5834	20,45
Ministerul Apărării	4558	15,98
Guvern	3238	11,35
Parlament	2407	8,44
APL Chișinău	2045	7,17
Departament Situații Excepționale	1335	4,68
Ministerul Justiției	1202	4,21
Ministerul Educației, Tineretului și Sportului	1060	3,72
Comisia Electorală Centrală	995	3,49
Departamentul Relații Interetnice	903	3,17
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	608	2,13
Ministerul Sănătății și Protecției Sociale	595	2,09
Ministerul Culturii și Turismului	400	1,40

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	346	1,21
PPCD	258	0,90
APL Briceni	245	0,86
APL Florești	220	0,77
PCRM	200	0,70
APL Comrat	195	0,68
Departamentul Tineret și Sport	185	0,65
Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale	185	0,65
APL Leova	165	0,58
APL Fălești	165	0,58
Ministerul Economiei	160	0,56
Autotități transnistrene	150	0,53
PDM	144	0,50
APL Drochia	140	0,49
Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor	130	0,46
Ministerul Industriei	105	0,37
AMN	100	0,35
Departamentul Trupelor de Grăniceri	95	0,33
Biroul Național de Statistică	55	0,19
Serviciul Vamal	45	0,16
MSPR	35	0,12
UMPR	20	0,07

Mediatizarea actorilor personalizați la TV Moldova 1 a cuprins 19 nume, cu 5 mai puțin decât în luna aprilie. Președintele țării, dl Vladimir Voronin, a rămas primul în top, revenindu-i 53,18% ca durată. Mediatizarea acestui actor a sporit cu circa 4% ca frecvență, în comparație cu lunile precedente. Remarcăm și în acest raport, că numai patru actori exponenți ai puterii (Voronin, Tarlev, Lupu, Stratan) ocupă la TV Moldova 1 peste 84% ca frecvență de apariții în știri. Suntem în măsură să semnalăm o creștere permanentă a intensității în mediatizarea acestor actori cu circa 8-9% lunar (de la 68% în martie, 75% în aprilie, la 84% în mai).

Ierarhia importanței persoanelor în stat și în capitală este reflectată în fond și-n știrile TV Moldova 1.

Tabel 7. Actori personalizați știri TV Moldova 1 (frecvență)

Actori	Frecvența	%
Vladimir Voronin - Președinte	171	43,40
Vasile Tarlev - Prim-Ministru	81	20,56
Marian Lupu - Speaker	48	12,18
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene	27	6,85
Vasile Șova - Ministrul Reintegrării	15	3,81
Serafim Urechean - AMN	11	2,79
Dumitru Diacov - PDM	6	1,52
Valeriu Pasat – Ex - Ministrul Apărării	6	1,52
Maria Postoico - vice speaker	4	1,02
Iurie Roșca - vice speaker	4	1,02
Valeriu Lazăr - Ministrul Economiei	3	0,76
Oleg Serebrean - PSL	3	0,76
Vladimir Molojen – Ministrul Dezvoltării Informaționale	3	0,76
Valerian Cristea - Viceprim- Ministru	3	0,76
Valerian Revenco - Ministrul Sănătății și Protecției Sociale	3	0,76

Eugenia Ostapciuc - deputat	2	0,51
Gheorghe Papuc - Ministrul Afacerilor Interne	2	0,51
Petru Gaugaș – Vice Rector USM	1	0,25
Valeriu Pleșca – Ministrul Apărării	1	0,25

Tabel 8. Actori personalizați știri TV Moldova 1 (durată)

Actori	Durata (sec)	%
Vladimir Voronin - Președinte	15273	53,18
Vasile Tarlev - Prim-Ministru	4574	15,93
Marian Lupu - Speaker	2863	9,97
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene	1619	5,64
Vasile Șova - Ministrul Reintegrării	1300	4,53
Valeriu Pasat - Ex - Ministrul Apărării	585	2,04
Vladimir Molojen – Ministrul Dezvoltării Informaționale	420	1,46
Valerian Revenco - Ministrul Sănătății și Protecției Sociale	310	1,08
Maria Postoico - vice speaker	300	1,04
Valerian Cristea - Viceprim- Ministru	275	0,96
Serafim Urechean - AMN	213	0,74
Gheorghe Papuc - Ministrul Afacerilor Interne	210	0,73
Eugenia Ostapciuc - deputat	175	0,61
Dumitru Diacov - PDM	170	0,59
Valeriu Lazăr - Ministrul Economiei	110	0,38
Iurie Roșca - vice speaker	110	0,38
Petru Gaugaș – Vice Rector USM	105	0,37
Oleg Serebrean - PSL	80	0,28
Valeriu Pleșca – Ministrul Apărării	30	0,10

Centrul de Monitorizare al APEL a comasat topul actorilor personalizați cu cel al actorilor instituționalizați pentru a obține un raport sumar, atât ca frecvență, cât și ca durată a aparițiilor. Rezultatele sunt interesante, cel puțin, prin faptul că unii actori personalizați au devansat cele mai importante instituții statale, iar primele persoane în stat, Parlamentul și Guvernul sînt mediatizate cam în jumătate din subiectele monitorizate. Dacă extindem generalizarea devine evident, că TV Moldova 1 este preocupată în mod covârșitor de prezentarea conducătorilor și instituțiilor centrale de stat, iar societatea civilă și instituțiile independente au o prezență comună infimă.

Tabel 8.1. Mediatizare actori personalizați și instituționalizați, inclusiv partide/formațiuni politice în știri TV Moldova 1 (frecvență)

Actori	Frecvența	%
Vladimir Voronin - Președinte	171	21,51
Vasile Tarlev - Prim- Ministru	81	10,19
Ministerul Afacerilor Interne	66	8,30
Guvern	62	7,80
Ministerul Apărării	50	6,29
Marian Lupu - speaker	48	6,04
Parlament	46	5,79
Andrei Stratan - Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene	27	3,40
APL Chișinău	26	3,27
Vasile Șova - Ministrul Reintegrării	15	1,89

Departamentul Situații Excepționale	14	1,76
Comisia Electorală Centrală	13	1,64
PPCD	13	1,64
Departamentul Relații Interetnice	11	1,38
Serafim Urechean - AMN	11	1,38
Ministerul Educației, Tineretului și Sportului	10	1,26
Ministerul Justiției	10	1,26
PCRM	10	1,26
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	9	1,13
Dumitru Diacov - PDM	6	0,75
PDM	6	0,75
Valeriu Pasat – Ex - Ministrul Apărării	6	0,75
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	5	0,63
Ministerul Sănătății și Protecției Sociale	5	0,63
Autotități transnistrene	4	0,38
AMN	4	0,50
Maria Postoico – vice speaker	4	0,50
Ministerul Culturii și Turismului	4	0,50
Iurie Roșca – Vice speaker	4	0,50
MSPR	3	0,50
Valeriu Lazăr – Ministrul Economiei	3	0,38
Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale	3	0,38
Ministerul Economiei	3	0,38
Ministerul Transporturilor și Gospodăririi Drumurilor	3	0,38
Oleg Serebrian – PSL	3	0,38
Vladimir Molojen – Ministrul Dezvoltării Informaționale	3	0,38
Valerian Cristea – Viceprim- Ministru	3	0,38
Valerian Revenco – Ministrul Sănătății și Protecției Sociale	3	0,38
APL Briceni	2	0,25
APL Comrat	2	0,25
APL Fălești	2	0,25
APL Florești	2	0,25
Biroul Național de Statistică	2	0,25
Departamentul Tineret și Sport	2	0,25
Departamentul Trupelor de Grăniceri	2	0,25
Eugenia Ostapciuc – deputat	2	0,25
Gheorghe Papuc – Ministrul Afacerilor Interne	2	0,25
Ministerul Industriei	2	0,25
UMPR	2	0,13
APL Drochia	1	0,13
APL Leova	1	0,13
Serviciul Vamal	1	0,13
Petru Gaugaș – Vice Rector USM	1	0,13
Valeriu Pleșca – Ministrul Apărării	1	0,25

Partidele politice pe perioada monitorizată au avut 6 apariții (6 au fost și în aprilie), cu durată totală de 757 (1290- aprilie) secunde. În comparație cu luna aprilie, durata timpului acordat acestor actori s-a redus de circa 2 ori sau cu 533 secunde. Din luna martie remarcăm că, TV Moldova 1 limitează constant informarea publicului la acest capitol, fapt ce contravine pluralismului și diversității de opinii.

Dacă în luna precedentă PPCD a avut un număr egal de apariții cu PCRM, atunci în luna mai TV Moldova 1 a acordat mai mult timp de emisie PPCD-ului în comparație cu PCRM : 13 apariții cu durată de 258 secunde, iar PCRM - 10 apariții cu durată totală de 200 secunde.

Tabel 10. Partide/formațiuni politice știri TV Moldova1 (frecvență)

Partide/Formațiuni politice	Frecvența	%
PPCD	13	34,21
PCRM	10	26,32
PDM	6	15,79
AMN	4	10,53
MSPR	3	7,89
UMPR	2	5,26

Tabel 11. Partide/formațiuni politice știri TV Moldova1 (durata)

Partide/Formațiuni politice	Durata (sec)	%
PPCD	258	34,08
PCRM	200	26,42
PDM	144	19,02
AMN	100	13,21
MSPR	35	4,62
UMPR	20	2,64

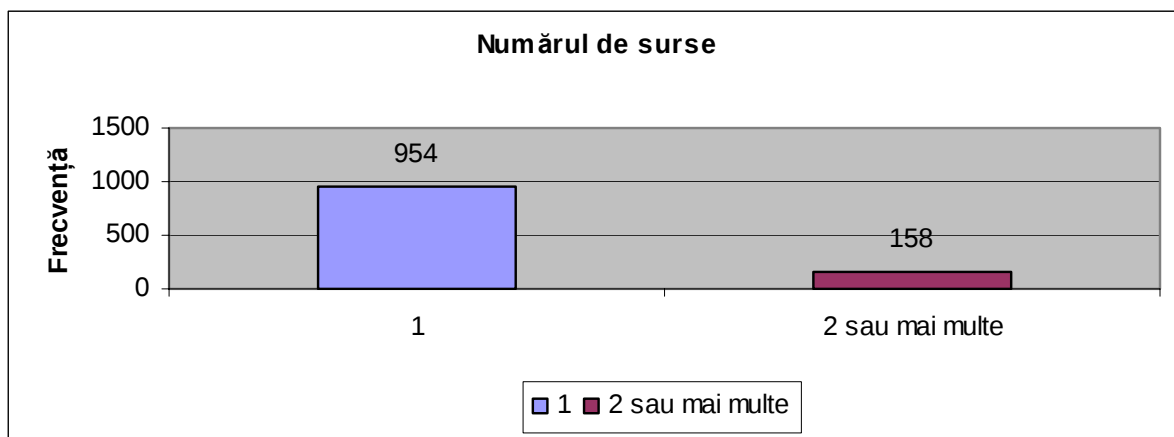
MODUL DE REFLECTARE A EVENIMENTELOR

Din totalul de 1112 știri supuse monitorizării doar 7% au fost de natură conflictuală și 14% bazate pe 2 sau mai multe surse de documentare.

Tabelul 12. Surse știri TV Moldova 1 (frecvență)

Surse	Frecvența	%
1	954	85,79
2 sau mai multe	158	14,21

Diagrama 1. Surse stiri la Moldova 1

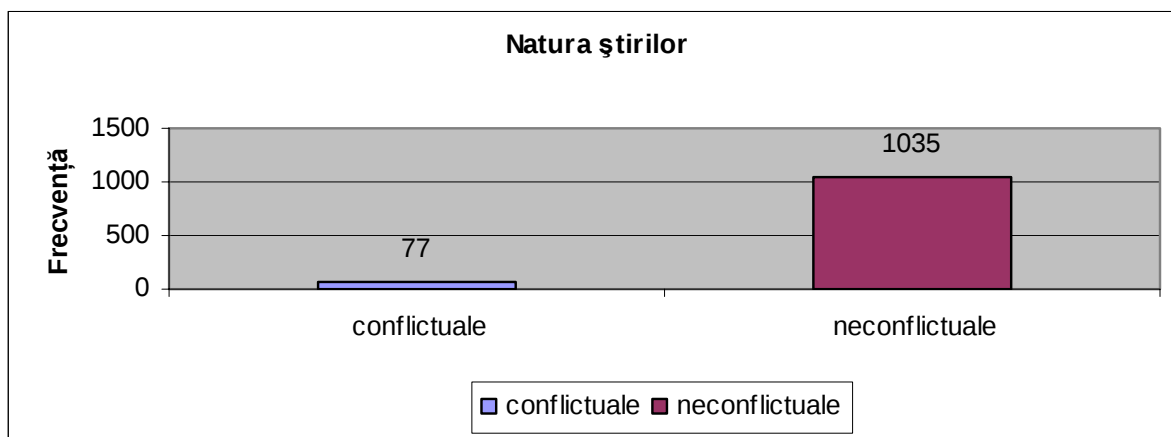

Cât privește natura știrilor, datele respective denotă mai ales predilecția reporterilor pentru expunerea neutră a informației, lipsa insistenței de a căuta alte puncte de vedere și opinii despre evenimentul reflectat.

Tabelul 13. Natură știri TV Moldova 1 (frecvență)

Natura	Frecvența	%
conflictuale	77	6,92
neconflictuale	1035	93,08

Diagrama 2. Natură știri TV Moldova 1

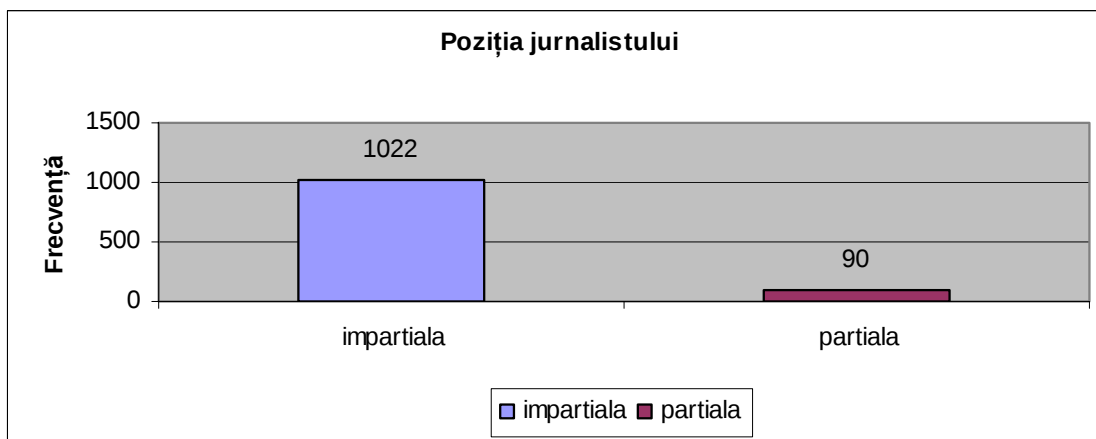

Știrile de la TV Moldova 1 au fost marcate de poziția parțială a jurnalistului în 8,09 la sută din știrile difuzate monitorizate și de cea imparțială în 91,91 % de cazuri (a se vedea tabelul 13).

Tabel 14. Poziția jurnalistului în știri TV Moldova 1 (frecvență)

Pozitia jurnalistului	Frecvența	%
impartiala	1022	91,91
partiala	90	8,09

Diagrama 3. Pozitia jurnalistului în stiri TV Moldova 1

B. Studiu de caz. Știri/emisiuni/subiecte în materie de combatere a corupției, de eradicare a sărăciei și de ajutorare a copiilor în dificultate. Studiu comparativ pe trei luni.

Dintre temele supuse monitorizării cea mai mediatizată la TV Moldova 1, a fost combaterea corupției. Astfel, în perioada de referință au fost difuzate 28 știri și 2 emisiuni la această temă, ceea ce constiuie în total peste 62 la sută ca frecvență și durată. Mai puțin mediatizată a fost tema Sărăcie, acesteia revenindu-i doar 2 știri și nici o emisiune, or, circa 3% ca durată în știri din totalul temelor, fixate în studiul de caz.

Ponderea temei Ajutorarea copiilor aflați în dificultate a rămas la același nivel ca în luna aprilie și a constiuit 33,33 % ca frecvență și 33,87 ca durată în știri și 32% în emisiuni.

Tabel 1. Teme știri TV Moldova 1(frecvență)

Tema	Frecventa	%
Corupție	28	62,22
Copii	15	33,33
Sărăcia	2	4,44

Tabel 2. Teme subiecte/emisiuni la Moldova 1 (frecvență)

Tema	Frecventa	%
Corupție	2	66,67
Copii	1	33,33

Tabel 3. Teme știri TV Moldova1 (durată)

Tema	Durata (sec)	%
Corupție	2872	63,58
Copii	1530	33,87
Sărăcia	115	2,55

Tabel 4. Teme subiecte/emisiuni TV Moldova 1 (durată)

Tema	Durată (sec)	%
Corupție	1105	68
Copii	520	32

Arealul geografic al acestor teme este destul de restrâns. În top, ca și la compartimentul știrilor, se află municipiul Chișinău. În general, exemple de sărăcie, corupție și de copii în dificultate s-au găsit în 6 localități, respectiv sărăcie – doar în Chișinău, corupție – doar în Chișinău, Bălți și Fălești, copii defavorizați – în Chișinău, Comrat, Dondușeni și Orhei.

Tabel 5. Geografie știri TV Moldova 1 (frecvență)

Geografia/Tema	Copii	Corupție	Sărăcia
-----------------------	--------------	-----------------	----------------

Bălți		2	
Chișinău	8	22	2
Comrat	1		
Dondușeni	1		
Fălești		3	
Orhei	2		

Tabel 6. Geografie emisiuni/subiecte TV Moldova 1 (frecvență)

Geografia/Tema	Copii	Corupție
Chisinau	1	2

Tabel 7. Geografie știri/emisiuni/subiecte TV Moldova 1 (frecvență)

Geografia	Frecventa	%
Chișinău	35	79,55
Fălești	3	6,82
Bălți	2	4,55
Orhei	2	4,55
Comrat	1	2,27
Dondușeni	1	2,27

Remarcăm faptul că în emisiuni/subiecte, actorii personalizați și instituționalizați au avut prezențe marginale, abordarea fiind generalistă și minimizând, practic, responsabilitățile și atribuțiile actorilor și instituțiilor publice. Deși durata emisiunilor este incomparabil mai mare decât a știrilor și, deci, e posibilă diversificarea actorilor, respectiva diversificare lipsește.

Tabel 8. Actori personalizați/instituționalizați în știri la TV Moldova 1 (frecvență)

Actori	Copii	Corupție	Sărăcia
APL. Fălești		2	
E. Ostapciuc-deputat	2		
Ministerul Afacerilor Interne		6	
Ministerul Apărării		5	
Ministerul Justiției		2	
V. Pasat-Ex Ministrul Apărării		5	
V. Cristea -Viceprim-Ministru	3		
V. Tarlev-Prim-Ministru			2
CCCEC		1	
E. Vițu - CCCEC		3	
V. Gurbulea – Vice Procuror		2	

Tabel 9. Actori în emisiuni/subiecte la TV Moldova 1 (frecvență)

Actori/Tema	Copii	Corupție
Ministerul Afacerilor Interne		2

Tabel 10. Actori sociali știri la TV Moldova 1 (frecvență)

Actori/Tema	Copii	Corupție	Sărăcia
Educatori	2		
Părinți	1		
Avocat		2	
Consilieri locali		2	

Copii	3		
Director de școală	1	2	
Inspectori fiscali		2	
Judecători		2	
Locuitori ai orașului		2	
Profesori	3	2	
Red-Nord		3	
Translator	1		

Tabel 11. Actori sociali în emisiuni/subiecte TV Moldova 1 (frecvență)

Participanți/Tema	Copii	Corupție
Asistent social	1	
Inspector fiscal		2

În raportul precedent monitorizarea arăta, că TV Moldova 1 preferă să pregătească emisiuni cu caracter informativ, evitându-l pe cel analitic. În luna mai au fost difuzate 3 emisiuni la temele urmărite de studiul de caz, dintre care 2 analitice.

Menționăm că aceste trei teme nu se află în lista prioritară a paletii tematice a TV Moldova 1, fapt confirmat de numărul redus de emisiuni axate pe domeniile respective.

Tabel 12. Caracter emisiuni/subiecte TV Moldova 1 (frecvență)

Caracter	Copii	Corupție
analitic		1
informativ	1	1

Analiza comparativă pe 3 luni (martie, aprilie, mai) a abordării acestor teme, relevă fapte sugestive. În martie 2005, lună în care s-a desfășurat scrutinul parlamentar, ponderea emisiunilor și știrilor pe teme de corupție, sărăcie, copii defavorizați a fost cea mai înaltă. Or, în luna martie au fost difuzate 26 de emisiuni la tema Corupție, iar în aprilie, mai – 17 emisiuni în total.

La tema Sărăcie în luna martie au fost realizate 2 emisiuni. În lunile ulterioare – nici una. S-au difuzat, însă, 3 știri în aprilie și 2 știri în mai. Cu siguranță, situația reală a fost constantă, reflectarea acesteia, însă – lipsită de regularitate.

MARTIE STIRI TV Moldova 1

Tema	Frecvența	% din totalul de stiri	Durata	% din totalul de stiri
Corupție	52	6,18	4940	5,04
Copii	16	1,9	2215	2,26

EMISIUNI/SUBIECTE M1

Tema	Frecvența	%	Durata	%
Corupție	26	81,25	6580	47,36
Copii	4	12,50	3780	27,20
Sărăcia	2	6,25	3535	25,44

APRILIE STIRI

M1

--	--	--	--	--

Tema	Frecventa	% din totalul de stiri	Durata	% din totalul de stiri
Copii	13	1,33	1655	1,38
Corupție	50	5,11	5050	4,21
Sărăcia	3	0,31	630	0,52

EMISIUNI/SUBIECTE M1

Tema	Frecventa	%	Durata	%
Corupție	15	68,18	8345	80,01
Copii	7	31,82	2085	19,99

MAI

STIRI	M1			
Tema	Frecventa	% din totalul de stiri	Durata	% din totalul de stiri
Corupție	28	2,52	2872	2,11
Copii	15	1,35	1530	1,12
Sărăcia	2	0,18	115	0,08

EMISIUNI/SUBIECTE M1

Tema	Frecventa	%	durata	
Corupție	2	66,67	1105	68
Copii	1	33,33	520	32

C. STUDIU DE CAZ. STUDIU COMPARATIV PE CINCI LUNI, PRIVIND MEDIATIZAREA ACTORILOR PERSONALIZAȚI, A FORMAȚIUNILOR ȘI PARTIDELOR POLITICE ȘI MODUL DE REALIZARE AL ȘTIRILOR.

Studiul comparativ pe cinci luni arată foarte clar prioritățile și valorile postului TV Moldova 1.

Tabel 1. Cei mai mediatizați actori personalizați în 5 luni la TV Moldova 1 (frecvență exprimată în procente)

Actori	ianuarie	februarie	martie	aprilie	mai
V. Voronin	48	55,21	36,91	49,87	43,4
V. Tarlev	9,33	14,29	17,6	18,13	20,56
M. Lupu	2,67		8,15	6,67	12,18
S. Urechean		1,93	5,15	3,2	2,79
V. Sova	4		2,58	2,13	3,81
A. Stratan	7,33	5,41	6,01		6,85
D. Diacov			2,15	1,87	1,52
E. Ostapciuc	11,33	2,32			
I. Rosca			3,43	3,2	
V. Madan		2,32	2,58		
M. Postoico			2,15		1,02

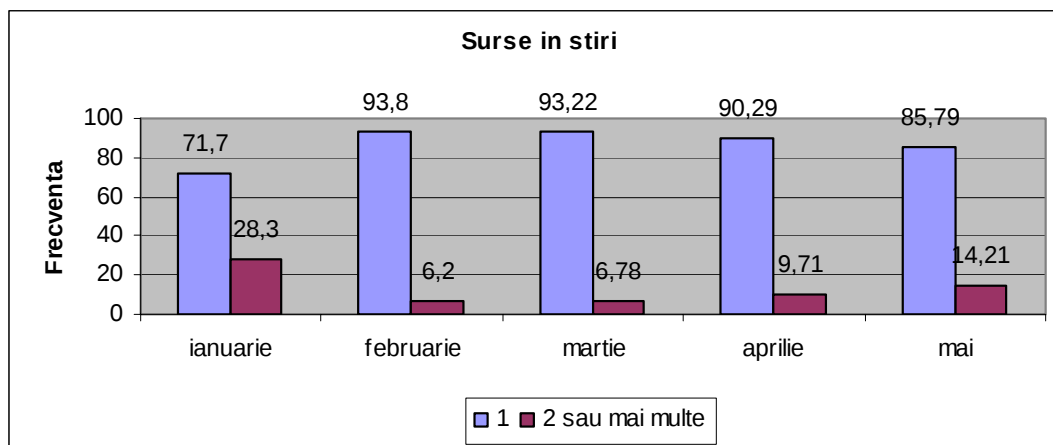
Cu unele variațiuni, cel mai mediatizat partid politic a fost PCRM. Din martie 2005 în top au intrat PDM și PPCD. Din aprilie, partidele respective sunt cele mai mediatizate. În aprilie acestea au cumulat 80 la sută, iar în luna mai – 76,32 la sută din total.

Tabel 2. Mediatizare partide/formațiuni politice în 5 luni la TV Moldova 1 (frecvență exprimată în procente)

Partide/formațiuni politice	IANUARIE	FEBRUARIE	MARTIE	APRILIE	MAI
AMN				12	10,53
BEPR	11,11				
BMD	27,78	43,75	5,12		
PCRM	30,56	25	1,4	28	26,32
PDM			0,47	24	15,79
PPCD	25	31,25		28	34,21
PSDM	5,56		0,93	4	
PSL				4	
UMPR					5,26
MSPR					7,89

La TV Moldova 1 domină știrile bazate pe o singură sursă de documentare. Numărul știrilor cu 2 sau mai multe surse nu relevă o tendință clară spre respectarea rigorilor jurnalismului.

Diagrama 1. Surse știri TV Moldova 1 (frecvența pe 5 luni)

Știrile de natură neconflictuală sunt preponderente la TV Moldova 1, ele constituind peste 90 la sută lunar.

Diagrama 2. Natură știri TV Moldova 1 (frecvența pe 5 luni)

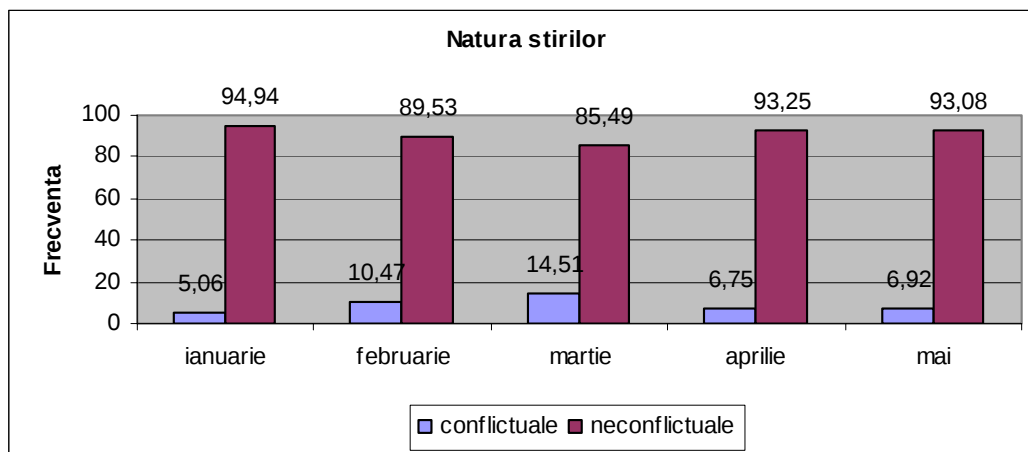
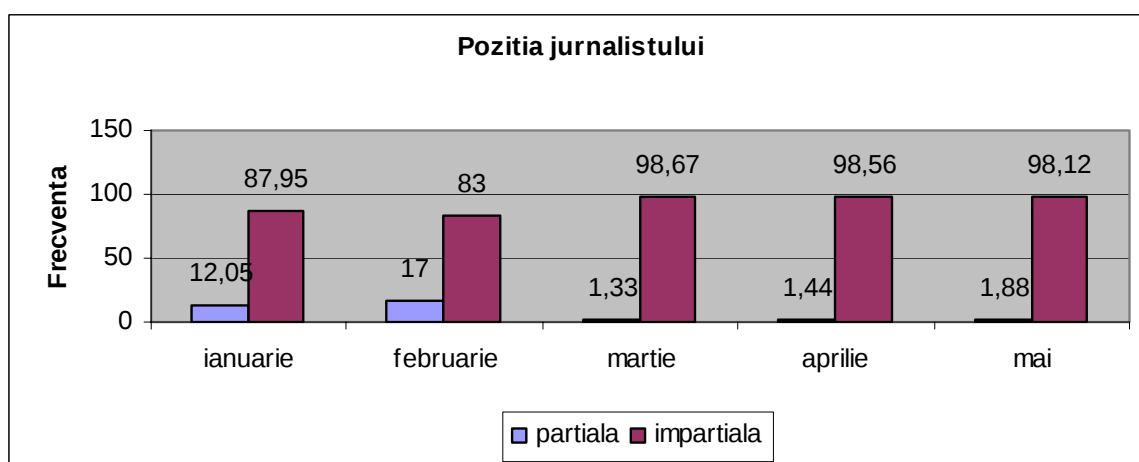

Diagrama 3. Poziție jurnalist știri TV Moldova 1 (frecvența pe 5 luni).

CONCLUZII FINALE

Analiza în dinamică a principalilor parametri în emisiile de știri a IPNA Teleradio-Moldova relevă faptul că politica ei editorială contravine principiilor unui serviciu public al audiovizualului.

Primatul între teme reflectate pe parcursul întregii perioade l-au deținut subiectele “protocolare”, cele de interes major pentru cetățeni - sărăcia, viitorul copiilor, fiind marginalizate.

Sub aspectul nomenclatorului actorilor mediatizați se menține o dominație cvasi-totală a figurilor-cheie și a instituțiilor-cheie din administrația centrală. Până la o anumită limită acest lucru este firesc, având în vedere importanța actului de guvernare. Dar limita respectivă este mult depășită.

Concluzia de bază: modul în care a activat IPNA Teleradio-Moldova în lunile ianuarie-mai 2005 nu indică tendința clară de transformare reală a acesteia în serviciu public al audiovizualului.